

Landbrugsstyrelsen

Att.: Landbrugsstotte-Geodata@lbst.dk

J.nr. 21-12232-000019

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler m.v.

Landbrug & Fødevarer har modtaget høringsmaterialet vedrørende udkast til bekendtgørelse om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler m.v. og har en række bemærkninger til høringsmaterialet.

Endnu engang må vi kritisere, at denne bekendtgørelse først kommer i høring ultimo november 2021 og at indsatsbehovet for målrettet regulering 2022 først blev offentliggjort medio november 2021. Landmændene udarbejder deres markplaner for bedriften allerede i efteråret, og det er derfor vigtigt, at de kender deres efterafgrødekrav og reguleringsmæssige rammer i god tid. Især med de nuværende voldsomme efterafgrødekrav, som har stor indflydelse på den enkelte bedrifts muligheder og sædskifter.

Det er afgørende med flere virkemidler og alternativer til efterafgrøder

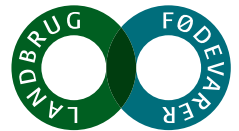
Det er positivt, at der nu er inkluderet to nye virkemidler i denne bekendtgørelse – mulighed for at anvende kvælstoffikserende arter i efterafgrødeblandinger og præcisionslandbrug. Det har Landbrug & Fødevarer set frem til, og det er to små skridt i den rigtige retning. Der er dog fortsat et stort behov for at udvide paletten af virkemidler og alternativer til efterafgrøder hurtigst muligt, da efterafgrødekravene i mange oplande omfattet af målrettet regulering fortsat er voldsomt.

Landbrug & Fødevarer vil endnu engang henvise til at Aarhus Universitet i sommeren 2020 offentliggjorde det nye Kvælstofvirkemiddelkatalog og flere notater, som tydeligt beskriver mulighederne for at inkludere flere virkemidler og alternativer i kvælstofreguleringen. Derudover er der behov for fortsat at øge udvalget af efterafgrødearter, så den enkelte bedrift får mest mulig fleksibilitet. Det kunne eksempelvis være at tilføje afgrøden skorzonnerod til frø, som efter høst kan fortsætte som efterafgrøde. Landbrug & Fødevarer vil endvidere opfordre kraftigt til, at de samme alternativer og virkemidler kan anvendes i både den målrettede og generelle kvælstofregulering og at der løbende tilføjes nye arter til listen med godkendte efterafgrødearter.

Landbrug & Fødevarer finder, at alle alternative virkemidler skal kompenseres på lige fod, og såfremt der måtte være bestemmelser i Landdistriktsordningen, der ikke muliggør, at reduktion af virksomhedens samlede kvote for kvælstof kan kompenseres med LDP-midler, bør ministeriet sætte en de minimis-ordning op.

Mulighed for frit at flytte tilmeldte arealer efter ansøgningsfristen

Der er et stort behov for at ændre på mulighederne for at landmanden kan ændre på de tilmeldte efterafgrøder, så efterafgrøder og alternativer kan ændre placering indenfor bedriftens arealer, og ikke alene indenfor ID15-området. Da vejrmæssige forhold over dyrknings sæsonen ofte udfordrer høsten og det efterfølgende så-arbejde, er der behov for, at landmanden har maksimal mulighed for at flytte indsatser inden for samme vandopland. Det er derfor bydende nødvendigt, at landmanden

også kan ændre placering mellem ID15-områder – også selv om det afføder et behov for justering i indsatskravet. Det betragtes som en helt unødigt hindring for at opnå den maksimalt mulige indsats, hvis den foreslåede begrænsning ikke ændres. Derudover er det vigtigt at sikre, at landmanden ikke underkendes i en fysisk kontrol, hvis efterafgrøderne har skiftet placering ift. indberetningen i GKEA-skemaet – men landmanden fortsat opfylder kravene i tilsagnet – blot på et andet areal.

Krav om indberetning af anvendt tiltag

I efteråret 2021 er der set en række tilfælde, hvor målrettede efterafgrøder/alternativer underkendes i forbindelse med en kontrol. Underkendelserne skyldes ikke, at der ikke er anvendt kvælstofreducerende virkemidler på bedriften, men alene fordi der ikke er sket en indberetning med ændringer senest på den fastlagte indberetningsfrist 10. september. Et eksempel er at 50 ha med efterafgrøder underkendes, da arealet er tilmeldt som tidlig sået vintersæd. På trods af at landmanden har iværksat kvælstofreducerende tiltag i form af etablerede efterafgrøder, sker der en "automatisk" underkendelse i kontrollen, og landmanden mister tilskuddet og derudover får et N-kvotefradrag på op til 7.500 kg N. Det er en voldsom konsekvens. I eksemplet betyder det, at ca. 30 procent af det følgende års N-kvote mistes, såfremt den gennemsnitlige N-kvote pr. ha er 150 kg N og de 50 ha svarer til krav om 30 pct. målrettede efterafgrøder. Landbrugsstyrelsen opfordres derfor til at gøre disse regler mere fleksible.

Langsom sagsbehandling og konsekvens for nedsat N-kvote det efterfølgende år

Sagsbehandlingen af de målrettede efterafgrøder betød i 2021, at mange landbrugere først fik udbetalt tilskuddet eller modtag afgørelse i controlsager i marts måned eller senere. Som en konsekvens af dette, fik landmanden først beregnet eftervirkningen af målrettede efterafgrøder i GKEA2021 og beregnet evt. en nedsat N-kvote som følge af underkendte målrettede efterafgrøder/alternativer, på et meget sent tidspunkt. For nogle landmænd kom beregningen først efter kvælstofgødningen var udbragt på markerne. Det bør derfor sikres fremadrettet, at sagsbehandlingen og efterfølgende fradrag i N-kvoten kendes senest 1. februar når GKEA åbner op.

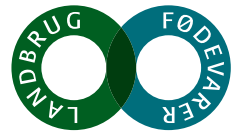
Arealer der skifter bruger i perioden fra april til 31. juli

Når arealer skifter bruger fra ansøgningsfristen og frem til fristen for rådighed over arealer ifh. beregning af obligatorisk krav (31. juli), medfører det, at den nye bruger af arealet vil få et obligatorisk krav uden mulighed for at kunne fraregne de frivilligt tilmeldte målrettede efterafgrøder anmeldt senest på ansøgningsfristen. Det vil sige at det obligatoriske krav medfører nedsat N-kvote, da arealerne er "optaget" er anmeldte frivillige målrettede efterafgrøder. Det er ikke rimeligt, og der bør findes en løsning, så tilsagnet i disse tilfælde kan overføres til ny bruger af arealet – så de frivillige målrettede efterafgrøder i alle tilfælde, kan fradrages et evt. obligatorisk krav.

IT- systemet

Landbrugsstyrelsen skal sikre, at IT-systemet fungerer uden fejl i 2022, og hvis der opstår fejl, skal fejlene rettes hurtigt. Hvis der opstår fejl i indberetninger omkring målrettede efterafgrøder på baggrund af IT-udfordringer, skal landmanden ikke stilles til ansvar.

Landbrug & Fødevarer vil endnu engang opfordre til at Landbrugsstyrelsen får afsat de nødvendige ressourcer, så det ikke er IT-systemer og skemaer, der begrænser, at reguleringen fremover kan indeholde flere efterafgrødearter og nye virkemidler og alternativer i takt med, at de udvikles og bliver klar til implementering i reguleringen.

Behov for efterafgrødebank og justering af indberetning ift. anvendt kvælstof

Landbrug & Fødevarer vil gentage at det skal være muligt at opfylde kravet om målrettede efterafgrøder med en efterafgrødebank.

Bekendtgørelsen lægger op til, at indberetning af virksomhedens samlede kvote for kvælstof medio april er endelig. I praksis vil dette dog langt fra være tilfældet, idet slutgødsningen, som sker efter indberetningsfristen, ikke kendes i niveau, da landmanden evaluerer på behovet løbende. Det er derfor vigtigt, at det bliver muligt at justere kvotenedsættelsen efter indberetningen i fællesskemaet – hvis landmanden anvender mindre gødning end forventet – eller at kvotenedsættelsen kan konverteres til efterafgrøder (ukompenseret), hvis der bliver behov for at anvende mere gødning end forventet.

Om registrerede § 3-arealer og arealer omfattet af gødskningsforbud

Landbrug & Fødevarer vil gentage, at det stadig er et stort problem at der i administrationen anvendes et kort, der som udgangspunkt er et vejledende kort og ikke et fuldt retvisende kort. I praksis ses det, at en række arealer fremgår af kortet på fejlagtigt grundlag. Det kan være mindre delarealer af marker, men også hele marker. Disse arealer vil ikke være mulige at anmelde som målrettede efterafgrøder med tilskud for den enkelte landmand, og derved kan disse arealer heller ikke indgå i opfyldelse af behovet for målrettede efterafgrøder i Danmark.

Den eneste måde kortene kan korrigeres på er ved at rette henvendelse til kommunen, og dette har i flere tilfælde vist sig at være en proces, der godt kan tage lang tid. Så længe det vejledende kortlag ikke er rettet, kan arealerne ikke bidrage til den krævede indsats i den målrettede kvælstofregulering.

Såfremt landbrugsstyrelsen fastholder brug af det vejledende § 3-kort, så anmeldte arealer med overlap til § 3-kortet ikke kan indgå i ansøgningen, bør § 3-kortet være tilgængeligt for ansøger straks efter skæringsdatoen 1/11 i IMK, da ansøger planlægger målrettede efterafgrøder fra efteråret, og ikke blot i ansøgningsperioden fra februar til april. Desuden er det meget vigtigt, at der generelt sker en forbedring af kortmaterialet, da det i mange tilfælde er tydeligt at se, at årsagen til overlappet mellem en omdriftsmark og en vejledende § 3-registrering udelukkende skyldes upræcis indtegnning af kortet.

Små bedrifter bør også have mulighed for at søge om kvælstofreducerende virkemidler

Det bør være muligt for alle bedrifter at anmelde målrettede efterafgrøder med tilskud, så alle bedrifter har mulighed for at bidrage til at nå indsatsbehovet i målrettet kvælstofregulering – også bedrifter under 10 ha.

Med venlig hilsen

Philip Brask Madsen
Seniorkonsulent

Vand & Natur

D +45 3339 4224
M +45 3059 5872
E phma@lf.dk